

НАЦІОНАЛЬНА РАДА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ

ЗВІТ

представника Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
в Одеській області

САЛАБАЯ ОЛЕКСАНДРА ВАСИЛЬОВИЧА

за 2018 рік

Одеса - 2018

I. Вступ.

Звіт про діяльність представника Національної ради в Одеській області охоплює період з 01 січня до 31 грудня 2018 р. У звітному році пріоритетними завданнями представника Національної ради в Одеській області були питання інформаційної безпеки України, реалізація програмних засад Плану розвитку національного телерадіопростору, Плану основних заходів Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення на перше та друге півріччя 2018 року, рішень та доручень керівництва Національної ради. Представник Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення реалізує свої повноваження відповідно до ст. 11 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» та Положення про представника Національної ради.

I. Телерадіоінформаційний простір Одеської області.

1.1. Загальний стан телерадіопростору області.

Станом на грудень 2018 року в Одеській області діють 105 мовників та провайдерів програмної послуги, які використовують 189 ліцензій Національної ради.

Загальна кількість мовників (за діючими ліцензіями) – 84, з яких: ефірних телевізійних мовників - 20, кабельних телевізійних мовників - 32, супутникових телевізійних мовників - 1, ефірних цифрових мовників МХ-5 - 14, радіомовників - 28, проводових мовників - 1.

Загальна кількість провайдерів програмної послуги (за діючими ліцензіями) - 96, з яких: працює за технологією IPTV - 25, працює за межами області - 13, ефірно-кабельних мереж - 1.

Місцевих ефірних телекомпаній, які ведуть мовлення в м. Одесі, нараховується 9 (ТОВ „Андсер”, ТОВ „Ріак-інформ”, ТРК „АРТ”, ТОВ „Одеса-плюс”, ІА „Репортер”, ТРК ОНЮА „Академія”, ТОВ „Нова Одеса”, АРТК „Глас”, ТРК „ГРАД”, ООДТРК), в області – 7 (АТ „Іллічівське ТБ-3”, ТОВ „Балінформкомпанія”, ТРК „Примор’я”, КП „Обласний центр національних культур”, РРТРМ „Кілія-Контакт”, ПП „ТК „Дозвілля”, МП „Комінтернівське районне ТБ”). Кабельних компаній, які здійснюють мовлення на виділеному каналі у кабельних мережах, нараховується 32, з них в м. Одесі працює 27.

У м. Одесі працює 15 провайдерів програмної послуги, в області – 47, які використовують 82 діючі ліцензії. В м. Одесі працює одна компанія багатоканального ефірного мовлення за технологією MMDS.

Компаній радіомовлення в м. Одесі нараховується 13, в області – 6 (із них 2 проводові), мережеских – 13.

В Одеській області ведуть мовлення 13 загальнодержавних і міжрегіональних телевізійних каналів та 14 місцевих. В обласному ефірі представлені практично всі головні мережеві мовники України.

Радіомовні компанії практично всі зосереджені в м. Одесі (23 компанії), за межами обласного центру працює 6, в тому числі в м. Ізмаїлі, м. Білгороді-Дністровському (проводове мовлення, ТРК „Аккерман”), м. Рені, смт. Петровірівка (Жовтень) Лиманського району та м. Кілії (проводове мовлення). Тільки чотири компанії здійснюють регіональне мовлення: „Раді.О” – в містах Одесі, Ізмаїлі; “Радіо Санна” – в містах Одеса, Ізмаїл, Котовськ, Жовтень; ТРК „52 канал” - у містах Одесі, Ізмаїлі, Кам’янському; ТРК „ГРАД” – у містах Одесі, Ізмаїлі, Кам’янському.

Протягом 2018 р. Національна рада провела конкурси на місцеве радіомовлення, за результатами яких ТОВ «ТРК РАДІО ОДЕСА», м. Одеса (позивний - Радіо Одеса) отримала ліцензії на радіомовлення на частоті 107,1 МГц у смт. Любашівці та частоті 102,6 МГц у смт. Захарівці Одеської обл..

Практично припинили діяльність системи проводового радіомовлення. Місцеве проводове мовлення ведеться тільки в двох районах області. Такий стан проводового мовлення пояснюється фактичною відсутністю розподільчої мережі, яка була зруйнована внаслідок стихійного лиха (ожеледиці) та не відновлюється ПАТ “Укртелеком”, а також незначними часовими відрізками, які відведені для місцевого мовлення на загальнонаціональних каналах УР, проблемами місцевого фінансування.

Головною особливістю Одеської області є її прикордонне розташування. Кордон України з Румунією, що проходить в Одеській області, становить більше тисячі кілометрів за лінією кордону, або понад 600 км по прямій лінії. Із 26-ти районів області три межують з Румунією, 11 – з ПМР та Молдовою.

В прикордонних районах Румунії, ПМР та Молдови встановлено більш потужні передавачі, які своїми програмами охоплюють значну територію Одеської області. Слід зауважити, що молдовські ретранслятори, зокрема, встановлені в містах Кишиневі, Кагулі, Чимишлії, Резина, що мають велику потужність, передають не тільки молдавські програми, а і національні канали Румунії з Бухаресту. Разом з тим, ретранслятори, встановлені у ПМР, приймають і ретранслюють в ефір російський канал ОРТ, програми якого можуть приймати жителі прикордонних районів Одеської області, зокрема Роздільнянського району.

Особливе занепокоєння викликає розповсюдження сигналів **середньохвильового** радіомовлення з ПМР (Республіка Молдова), оскільки воно закриває практично всю південну частину України.

№ з/п	Частота	Програма (позивний) та з якого населеного пункту здійснюється трансляція
1.	0,873 МГц	Радио Россия, Бендери
2.	1,413 МГц	Вести ФМ, Маяк

Прикордонні райони цетральної частини Одеської області можуть вільно приймати сигнали транскордонного **аналогового** і **цифрового** телевізійного мовлення.

Аналогове телемовлення			
	Частота (телеканал)	Програма (логотип) та з якого населеного пункту ПМР здійснюється трансляція	Населені пункти, де зафіксовано прийом
1	479,25	Первый канал, Тираспіль	с. Кучургани, с. Гребеники
2	551,25	Перший канал СНГ, Кагул	с. Кучургани, с. Гребеники
3	591,25	Россия 1, Тираспіль	с. Гребеники
4	679,25	ТСВ. Григориопіль	с. Загнитків, с. Клименково, с. Федосіївка. С. Нестерово, с. Йосипівна

Цифрове телемовлення			
	Частота (телеканал)	Програма (логотип) та з якого населеного пункту ПМР здійснюється трансляція	Населені пункти, де зафіксовано прийом
1	570	Матч ТВ, Россия 1, ТВ3, НТВ+, ОРТ, Слободзея	с. Кучургани, с. Гребеники
2	658	Звезда, Карусель, Мульт, Дисней, Россия 24, ОРТ, ТСВ, ТВЦ, НТВ, Слободзея	с. Кучургани, с. Гребеники
3	674	Россия К, Рен-ТВ, Звезда, Россия 24, Союз, Матч, Футбол 1, Матч игра, Матч ТВ, Тирасполь	с. Кучургани, с. Гребеники

Інформацію надано Одеською філією „Українського Державного центра радіочастот” і визначено радіомоніторингом телевізійних та ДВЧ ЧМ передавачів ПМР. Протягом 2018 р. представник неодноразово звертався до Одеської філії щодо уточнення наявної інформації по іномовленню.

1.2. Підсумки ліцензування телерадіомовлення за звітний період.

Протягом 2018 р. активно проходив процес ліцензування кабельних операторів та мовників, переоформлення ліцензії згідно нових форм, продовження терміну дії ліцензії. Зокрема Національною радою були прийняті рішення щодо:

- видачі ліцензії на кабельне мовлення: ПП «ТРК «ТІС-ТВ», с. Визирка Лиманського району Одеської обл., ТОВ «УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ ІНДУСТРІЇ МОДИ», м. Одеса, ТОВ «ТРК «ТВ ДОМ», м. Одеса, ТОВ «РЕНОМЕ ІНЕТ», м. Одеса, ТОВ «ІТ «РЕПОРТЕР+», м. Одеса, ТОВ «ТРК «ЗАРЕН ТВ», м. Балта Одеської обл.;
- продовження терміну дії ліцензії: ТРО ПП «РАДІО-1», м. Одеса, ТОВ «ШАНС ПЛЮС», м. Одеса), ТОВ «РМК «ОЛВІН», м. Одеса, ТОВ «ТРК МІСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ», м. Одеса, ТОВ «РІАК-ІНФОРМ», м. Одеса, ТОВ «ТРК «АРТ», м. Одеса, ТОВ «ІА «МЕДІА-ІНФОРМ», м. Одеса, ТОВ «ТРК «РАДІО-САННА», м. Одеса, ТОВ «ТРК ОНЮА «АКАДЕМІЯ», м. Одеса;
- видачі ліцензії ППП: ТОВ «ТРК «ВІЗИТ ПЛЮС», м. Ізмаїл Одеської обл., ТОВ «ЦЕНТР-ТВ», м. Одеса, ПП «КТВ АІДА», с. Фонтанка Одеської обл., ТОВ «ІНФОМІР», м. Одеса, ТОВ «БЄЛНЕТ», м. Біляївка Одеської обл., ТОВ «ТРК «ІДЕАЛ+», м. Одеса, ТОВ «САНА ПЛЮС», м. Одеса, ТОВ «ТРК «ЗАРЕН ТВ», м. Балта Одеської обл., ТОВ ТРК «БРІЗ», с. Крижанівка Одеської обл.;
- переоформлення ліцензії ППП: ПП «РИТМ ТВ», м. Ізмаїл Одеської обл. (НР № 00569-п від 03.04.2009, НР № 00570-п від 28.04.2010), ФОП СОПАЧОВОЇ І.О., м. Южне Одеської обл. (НР № 00138-п від 30.01.2013), ТОВ «ТРК «ПРИМОР'Я», м. Балта Одеської обл. (НР № 00049-п від 17.04.2015, НР № 00050-п від 17.04.2015, НР № 00051-п від 25.04.2015);

- переоформлення ліцензії кабельного мовника: ТОВ «ТРК «ЛАВАНДА», м. Одеса (НР № 00417-м від 26.01.2017), ТОВ «ТРК МІСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ», м. Одеса (НР № 00410-м від 14.03.2008), ТОВ «ТРК «ТВ ДОМ», м. Одеса (НР № 00393-м від 29.01.2017), ТОВ «ТРК «ЗДОРОВ'Я», м. Одеса (НР № 00111-м від 12.08.2014), ТОВ ТРК «52 КАНАЛ», м. Одеса (НР № 01031-м від 05.03.2017, НР № 01031-м від 05.03.2017);
- переоформлення ліцензії ефірного мовника: ТРО ПП «РАДІО-1», м. Одеса (НР № 00866-м від 26.03.2011), ТОВ «ТРК «ГРАД», м. Чорноморськ Одеської обл. (НР № 0181-м від 20.12.2004), ТОВ «РМК «ОЛІВІН», м. Одеса (НР № 1201-м від 04.02.2004), ТОВ «РІАК-ІНФОРМ», м. Одеса (НР № 00190-м від 16.06.2011), ТОВ «ТРК «АРТ», м. Одеса (НР № 00159-м від 04.06.2011), ТОВ «ТРК КЛУБ-ТВ», м. Одеса (НР № 00947-м від 29.01.2017), ТОВ «ТРК «ТЕЛЕКАНАЛ «СІМЕЙНИЙ», м. Одеса (НР № 00999-м від 23.09.2008), ТОВ «ТРО «РАДІО-ФІЛ Л.Т.Д.», м. Одеса (НР № 01041-м від 12.02.2017), КП «ТК «КОТОВСЬКЕ ЕФІРНЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ», м. Подільськ Одеської обл. НР № (1672-м від 10.10.2012), ТОВ «ТРК «АНДСЕР», м. Одеса (НР № 00975-м від 12.09.2013, НР № 00976-м від 16.09.2011), РРТРМ «КІЛІЯ - КОНТАКТ», м. Кілія Одеської обл. (НР № 00868-м від 17.03.2016), ТРО ПП «РАДІО-1», м. Одеса (НР № 00866-м від 26.03.2018), ТОВ «БАЛІНФОРМКОМПАНІЯ», м. Балта Одеської обл. (НР № 0398-м від 24.10.2006), ТОВ «ТЕЛЕКОНЕКТ», м. Одеса (НР № 1674-м від 02.10.2012), ТОВ «ІТК «РЕПОРТЕР», м. Одеса (НР № 01173-м від 28.09.2011), ТОВ «ШАНС ПЛЮС», м. Одеса (НР № 00003-м від 18.03.2018), ТОВ «ТРК АККЕРМАН», м. Білгород-Дністровський Одеської обл. (НР № 00623-м від 24.10.2015), ТОВ «ТРК «ПІЛОТ-УКРАЇНА», м. Одеса (НР № 00514-м від 11.09.2015);
- анулювання ліцензії: ТОВ ТРК «ІТ-3», м. Чорноморськ Одеської обл. (НР № 00470-м від 21.07.2008, проводове мовлення), РРТРМ «КІЛІЯ - КОНТАКТ», м. Кілія Одеської обл. (НР № 1477-м від 03.10.2011, ефірне ТБ), ТОВ «ТК «ЛІС», м. Білгород-Дністровський Одеської обл. (НР № 01163-м від 12.10.2009, кабельне ТБ), ТОВ «ТРК «МОЯ ОДЕСА», м. Одеса (НР № 00023-м від 16.10.2008, кабельне ТБ), ТОВ ТРК «БРІЗ», с. Крижанівка Одеської обл. (НР № 00173-п від 02.02.2009, ППП).

1.3. Захист телерадіоінформаційного простору.

Протягом звітнього періоду згідно плану перевірок та моніторингів представник Національної ради в Одеській області та спеціалісти його секретаріату здійснювали постійний моніторинг телерадіомовників та провайдерів програмної послуги, перевіряли інформацію, яка надходила у зверненнях.

У 2018 році здійснювалися постійні моніторинги провайдерів програмної послуги щодо припинення ними ретрансляції іноземних програм, зміст яких не відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавства України. Представник оперативно інформував провайдерів програмної послуги області про прийняття Національною радою рішень щодо змін у Переліку програм, зміст яких відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавства України.

Всі провайдери Одеської області негайно виконували рішення Національної ради щодо припинення ретрансляції у багатоканальних телемережах каналів або вилучення каналів із списку адатпованих до українського законодавства. Провайдери письмово повідомляли представника

про виконання рішень, після чого проводилися контрольні моїнторинги переліку каналів.

Протягом 2018 р., на виконання наказу Голови Національної ради № 5/225 від 22.08.2014 р., представником було продовжено виконання заходів щодо контролю за можливою ретрансляцією заборонених каналів у власних мережах готелів, баз відпочинку, розважальних закладів тощо. Під особливим контролем протягом курортного сезону 2018 р. були мережі кабельного телебачення баз відпочинку та готелів у смт. Затоці.

У липні 2018 р. до Національної ради надійшла інформація щодо можливості перегляду заборонених в Україні телевізійних каналів, зокрема каналів „Новоросія” та „Оплот” у готелі «Монкастро» (с. Затока, Білгород-Дністровського району Одеської області). Факт наявної можливості перегляду каналів «Новоросія», «Росія24» та інших у готелі «Монкастро» (с. Затока, вул. Приморська 65, 67774, Україна Білгород-Дністровського району Одеської обл.) дійсно мав місце. Зазначене стало можливим у зв'язку з використанням у готелі «Монкастро» телевізорів марки Samsung (виробництва Угорщини) з функцією SmartTV із заводським встановленням безкоштовного програмного забезпечення Peers.TV. Зазначене програмне забезпечення дозволяє (у т.ч. безкоштовно) переглядати будь-який контент, що безперешкодно надається для доступу у мережі Інтернет. Готель не використовує кабельну телемережу для підключення телевізорів в номерах. Замість цього застосовується безпосереднє підключення телевізорів до локальної комп'ютерної мережі, яка, в свою чергу, має доступ до глобальної мережі Інтернет. Після втручання представника Національної ради та правоохоронних органів керівництво готелю видалило програму Peers.TV на всіх телевізійних пристроях, розташованих у готелі, що унеможливило подальший перегляд відпочиваючими контенту антиукраїнського характеру.

Представником Національної ради налагоджена постійна співпраця з Головним управлінням Національної поліції в Одеській області, управлінням СБУ та Одеською ОДА щодо реагування на інформацію про наявність заборонених каналів. Представник постійно співпрацює з правоохоронними органами, громадськими організаціями, надає відповіді на запити, інформацію щодо діяльності ТРО тощо.

У співпраці з громадськістю відслідковується робота телерадіокомпаній міста Одеси та області щодо дотримання чинного законодавства з питань інформаційної безпеки, на численних зустрічах з керівниками ТРК та провайдерів програмної послуги роз'яснювалися питання виконання рішень та звернень Національної ради, необхідність попередження дій, спрямованих на руйнування державності та суверенітету України.

1.4. Припинення аналогового ТБ та розвиток цифрового ефірного мовлення DVB-T2.

Припинення аналогового телевізійного мовлення та перехід на цифрове стандарту DVB-T2 відбулось на підставі постанови Кабінету Міністрів

України від 13 червня 2018 року № 509, яким було внесено зміни до Плану використання радіочастотного ресурсу України стосовно термінів використання аналогової технології телевізійного мовлення. Відтак 31 серпня 2018 року аналогове телевізійне мовлення було припинено на всій території країни.

З 2011 року в Україні багатоканальна цифрова телемережа у складі чотирьох мультиплексів МХ-1, МХ-2, МХ-3 та МХ-5 працює у 143 населених пунктах. Цифровими передавачами для безкоштовного перегляду поширюється 28 загальнонаціональних телеканалів та 4 регіональних телеканали у кожній з областей України. Внаслідок розташування передавачів ТОВ „ЗЕОНБУД” на існуючих площадках та щоглах Концерну РРТ залишається зовсім не забезпечені цими програмами м. Рені, значна частина Ренійського району, частина Болградського району, м. Вилково та частини Тарутинського, Фрунзівського, В. Михайлівського та Кодимського районів. Середній відсоток цифрового покриття по області - біля 65 %.

З квітня 2018 року введено в експлуатацію цифрові канали регіонального мультиплексу у 22 населених пунктах Одеської області. Передавачі розташовано в Одесі, Миколаївці Овідіопольського району, Петрівську, Сараті, Тарутиному, Болграді, Вилковому, Городньому, Ізмаїлі, Кам'янському, Кілії, Рені, Балті, Березівці, Великій Михайлівці, Ковбасовій Полянці, Кодимі, Вестерничанах, Любашівці, Миколаївці, Петровірівці, Роздільній. Передавачі розташовані на об'єктах Одеської філії Концерну РРТ (мережа КРРТ): Одеса, Котовськ, Жовтень, Саврань, Березівка, Миколаївка (Овідіопільського району), Сарата, Кам'янська та Ізмаїл. Орієнтовний відсоток цифрового покриття по області - біля 90% .

У мультиплексі доступні для безкоштовного перегляду 8 програм регіональних телерадіоорганізацій: ТОВ «Телерадіокомпанія «Клуб-ТВ» (логотип «GTV»), ТОВ «ТРК «Андсер» (логотип «А1»), ТОВ «Телерадіокомпанія «Південна хвиля-ТВ» (логотип «ЮЖНАЯ ВОЛНА»), ТОВ «Телерадіокомпанія «Моя Одеса» (логотип «ДУМСКАЯ.TV»), ТОВ «Реноме Інет» (логотип «OLVIA»), ТОВ «Телерадіокомпанія «Одеса 1» (логотип «ОДЕСА 1»), ТОВ «Гравіс» (логотип «ПЛЮСПЛЮС»), ТОВ «ТРК «Нова Одеса» (логотип «1 ПЕРВЫЙ ГОРОДСКОЙ»).

Перед відключенням аналогового мовлення з 1 вересня 2018 р. представником була проведена інформаційна робота для населення, зокрема розміщені інформаційні ролики на ТБ та радіо, опублікована інформація у всіх районних газетах, виступи на місцевому ТБ. Протягом липня-серпня представник постійно приймав участь у нарадах ОДА з питання підготовки відключення аналогового ТБ. Протягом серпня-вересня проведено підготовчу роботу для працівників гарячої лінії ОДА щодо відключення аналогового ТБ. Протягом липня-вересня представником надавалися відповіді на телефонні звернення громадян у зв'язку з відключенням аналогового ТБ (3-8 звернень в день).

Після відключення аналогового мовлення в Одеській області лишилися 11 телекомпаній, які можуть здійснюють ефірне аналогове мовлення до 1-го травня 2019 р.: НСТУ:Перший, ТОВ "Балінформкомпанія" (м. Балта), ПП "ТК "Дозвілля"/ТОВ "ТРК "Град" (м. Березівка), ПП "Районне телебачення" (м. Доброслав), ОЦЕВ/ТОВ "ТРК "Град" (м. Ізмал), ТОВ "ТРК "Град" (м. Овідіпіль), ТОВ ТРК "ІТ-3" (м. Чорноморськ (Іллічівськ)), ТОВ "Ріак-інформ"/ТОВ "ТРК "АРТ" (м. Одеса), ТРК "Одеса Плюс" (м. Одеса), ПАТ "АРТК "Глас" (м. Одеса), ТОВ "ТРК "Град" (м. Одеса).

Після вимкнення аналогового телевізійного мовлення на території України Національна рада у співпраці з іншими державними органами розглядає можливості створення локальних цифрових каналів як у межах зони впевненого прийому на територіях, де є загальнонаціональне цифрове покриття, так і на територіях із «білими плямами», де цифрового сигналу немає.

22 листопада 2018 р. Національна рада визначила переможців конкурсу на мовлення у цифровому стандарті DVB-T/T2 на вільних каналах багатоканальної телемережі на Одещині. 22 населені пункти області були розподілені на 4 зони, кожна з яких охоплює певний телевізійний канал, у межах якого мовлення є синхронним. На конкурс були виставлені такі мережі мовлення: 27 ТВК (м. Одеса), 51 ТВК (Миколаївка Овідіопольського району, с. Петрівськ Тарутинського району, смт Тарутине і смт Сарата), 59 ТВК (м. Болград, м. Вилкове Кілійського району, с. Городнє Болградського району, м. Ізмаїл, с. Кам'янське Арцизького району, м. Кілія, м. Рені), 60 ТВК (м. Балта, м. Березівка, смт Велика Михайлівка, с-ще Ковбасова Поляна, м. Кодима, с. Вестерничани, смт. Любашівка, с. Миколаївка, с. Петровірівка Ширяївського району, м. Роздільна). В кожній синхронній зоні на конкурс було виставлено 2 програми.

За результатами конкурсу мовити в усіх 4-х зонах – мережах, що охоплюють 27, 51, 59 і 60 канали за результатами конкурсу буде ТОВ «Ріак-Інформ» («7»), м. Одеса. У мережах 27, 51 і 59 каналів також транслюватимуться програми ТОВ «Телерадіокомпанія «Здоров'я», м. Одеса, логотип якого – напис літерами червоного кольору «Телеканал «Здоров'є»»). Переможцем на мовлення з використанням мережі 60 каналу стало ТОВ «Балінформкомпанія», м. Балта Одеської обл. (знак, який складається із стилізованих літер „Б”, „І”, „К”)

Триває робота над створенням локальних цифрових каналів у стандарті DVB-T2 для мовлення місцевих телерадіоорганізацій. Зокрема до відома всіх місцевих ТРО, а також керівників РДА та ОТГ Одеської області доведено інформацію щодо процедурі створення локальних цифрових каналів мовлення у стандарті DVB-T2 у вигляді покрокової інструкції «Організація місцевого цифрового мовлення для телерадіоорганізацій, які мають ліцензії на аналогове мовлення і не представлені в регіональних цифрових мультиплексах», яка розташована на Веб сайті Національної ради. У 2108 р. компаніями підготовано та надано до Національної ради 3 пакети документів на прорахунок частот локальних цифрових каналів.

2. Дотримання ТРО ліцензійних умов.

Контроль за діяльністю ТРО області здійснюється на підставі Законів України, рішень Національної ради України з питань телебачення та радіомовлення, доручень членів Національної ради, Положення про представника Національної ради.

Моніторинг телерадіопрограм. За звітний період було проведено 232 моніторинги (включаючи вибіркові), з яких: ефірних телемовників – 110, радіомовників – 72, провайдерів програмної послуги – 25, кабельних мовників – 25. Було проведено 13 тижневих моніторинги телевізійних мовників щодо дотримання мовних квот на ТБ.

Відповідно до плану перевірок телерадіокомпаній (ТРК) та при підготовці до позапланових перевірок проведено 7 добових моніторинги.

Моніторинги, які проводились задля перевірки дотримання умов ліцензії, за дорученнями Національної ради – 23, за планом представника – 165 (вибіркових).

Окремо необхідно відзначити роботу з провайдерами програмної послуги щодо приведення переліку іноземних програм ретрансляції до норм чинного законодавства та переоформлення діючих ліцензій.

Моніторинги мереж ППП проводилися за дорученнями Національної ради до позапланових перевірок, за скаргами, за планом представника. Кількість моніторинги ППП – 46, при цьому окремі ТРО підлягали моніторингу кілька разів. Крім цього, здійснювалися тижневі моніторинги

Підсумки здійснення цільових моніторинги ефіру телерадіоорганізацій області за 2018 рік:

Цільовий моніторинг щодо дотримання ТРО	Загальна кількість ТРО, охоплених цільовим моніторингом	Кількість ТРО, у яких зафіксовано ознаки порушення	Кількість ТРО, до яких направлено приписи за результатами моніторингу	Кількість ТРО, щодо яких ініційовано позапланові перевірки
законодавства про захист суспільної моралі	25	-	-	-
умов ліцензії щодо частки дитячих передач	25	-	-	-
вимог рекламного законодавства	30	-	-	-
вимог законодавства про дотримання квот україномовних пісень в ефірі радіостанцій	72	1	1	1
рішень НР щодо використання позначок класифікації відеопродукції	25	-	-	-
вимог мовлення у Дні Трауру (скорботи, жалоби)	30	-	-	-
Дотримання провайдерами програмної послуги вимог законодавства та рішень НР	25	1	1	1

Підсумки здійснення поточних моніторингів ефіру телерадіоорганізацій області за 2018 рік:

Вид моніторингу	Загальна кількість ТРО, охоплених моніторингом	Кількість ТРО, у яких зафіксовано ознаки порушення	Кількість ТРО, до яких направлено приписи за результатами моніторингу	Кількість ТРО, щодо яких ініційовано позапланові перевірки
Поточні моніторинги	67	1	1	1
Моніторинги, які передують плановим перевіркам	16	-	-	-
Контрольні моніторинги за результатами перевірок	7	-	-	-
На виконання рішень Національної ради	10	-	-	-
На виконання окремих доручень керівництва НР	10	-	-	-

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо мови аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації» було зроблено тринадцять тижневих моніторингів ефірів телекомпаній щодо обсягу мовлення державною мовою. Порушень обсягів мовлення державною мовою не виявлено, телекомпанії дотримуються норм законодавства.

За результатами аналізу моніторингів щодо дотримання умов ліцензії та законодавства України в галузі телерадіомовлення були визначені порушення - недотримання норм законодавства щодо ретрансляції іноземних програм, зміст яких не адаптовано до вимог законодавства України (один провайдер прогоровної послуги - ТРК "Примор'я", м. Балта), порушення вимог ведення мовлення у дні трауру та дні пам'яті - ТОВ „Телерадіокомпанія „Примор'я”, м. Балта Одеської області.

Виконання ТРО Закону України «Про захист суспільної моралі» та стан дитячого мовлення.

На виконання Плану основних заходів Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення на 2018 р. були проведені цільові моніторинги мовлення регіональних та місцевих телерадіоорганізацій на предмет виконання Закону України «Про захист суспільної моралі» та щодо трансляції відповідно до умов ліцензій передач, розрахованих на дитячу аудиторію.

Моніторинг на предмет виконання Закону України «Про захист суспільної моралі», яким було охоплено 25 ТРО, ознак порушень не зафіксував. Моніторингом було охоплено телекомпанії, в ліцензії яких присутній фільмопоказ. Всі ТРО виконують рішення Національної ради від 10.03.2016 № 306 “Про внесення змін до Системи візуальних позначок з індексом кіновідеопродукції залежно від аудиторії, на яку вона розрахована”.

Протягом 2018 р. було проведено 25 моніторингів на предмет дотримання ліцензійних умов у частині „дитяче мовлення”, ознак порушень не було зафіксовано. Мовники регіону не допускають порушень ліцензійних умов у частині трансляції передач, розрахованих на дитячу аудиторію. У

порівнянні з попереднім роком показники обсягу дитячих передач, що транслюються ТРО, не змінилися.

Переважає більшість телерадіопрограм для дитячої аудиторії – власний продукт різноманітних жанрів (просвітницькі, інформаційні, розважальні передачі, ігрові шоу), меншу частину телепрограм займають мультиплікаційні фільми, озвучені українською мовою.

Мовлення ТРО у дні скорботи (жалоби, пам'яті).

Упродовж року здійснювався аналіз програмного наповнення ефіру телерадіоорганізацій стосовно дотримання ними вимог законодавства щодо правил мовлення у дні трауру та дні пам'яті. У квітні була проведена нарада з керівниками місцевих і регіональних телерадіомовників, на якій був доведений перелік пам'ятних дат на 2018 рік та необхідність обов'язкового зберігання та, у разі необхідності, надання представнику Національної ради добових записів ефіру за визначені у переліку дати.

У 2018 р. був зафіксований факт порушення вимог п. 4 Правил ведення мовлення на теле- і радіоканалах у дні трауру (скорботи, жалоби) та дні пам'яті - ТОВ „Телерадіокомпанія „Примор'я”, м. Балта Одеської області. Була проведена позапланова виїзна перевірка компанії (Акт перевірки №140 від 15 травні 2018 р.), на підставі якої Національна рада на засіданні 26.07.2018 р. оголосила ТОВ „Телерадіокомпанія „Примор'я” попередження.

У дні скорботи працівниками секретаріату представника проводився вибірковий моніторинг телерадіокомпаній з метою перевірки виконання «Правил ведення мовлення на теле- і радіоканалах у дні трауру (скорботи, жалоби) та дні пам'яті». Інших фактів порушення правил мовлення у Дні скорботи зафіксовано не було.

Дотримання ТРО вимог законодавства щодо частки вітчизняного продукту.

Під час проведених у 2018 році перевірок, вибіркових моніторингів та перегляду програм місцевих телерадіоорганізацій не було зафіксовано ознак порушення ст. 9 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», що регламентує обсяг продукту вітчизняного виробництва.

Спостерігається тенденція до планомірного збільшення відсотка власних (вітчизняних) програм у загальному обсязі мовлення теле- і радіокомпаній. Наприклад, радіокомпанії ТОВ ТРК „52 канал” (103,8МГц, м. Одеса), ТОВ ТРК „Радіо-Санна” (107,0 МГц, м. Одеса), збільшили у своїх програмах частку власного (вітчизняного) продукту до 100%.

Частка вітчизняного продукту у програмах районних телерадіоорганізацій складає практично 100 відсотків. Невеликий час мовлення (від декількох годин) не дозволяє включати іноземні програми або фільми. Програми цих телерадіоорганізацій повністю складаються з власних передач.

Дотримання ТРО вимог законодавства про рекламу і спонсорування.

Питання щодо дотримання телерадіоорганізаціями області вимог законодавства з питань рекламної діяльності постійно знаходиться на контролі представника.

Представником ретельно аналізуються помилки та ознаки порушення законодавства, помічені в ефірі під час поточного перегляду та моніторингу, а також за матеріалами аналізу моніторингів місцевих ТРО, наданими працівниками секретаріату. У подальшому напрацьований матеріал використовується для вироблення рекомендацій мовникам. Неодноразово ці питання обговорювалися на нарадах з керівниками ТРО.

Аналіз результатів вибіркового моніторингу щодо дотримання ТРО вимог законодавства про рекламу та спонсорство засвідчив, що практично у всіх телерадіокомпаній фактичний час, що використовується для реклами на кожну годину мовлення, менший, ніж дозволено законом. Телерадіокомпанії дотримуються вимог щодо використання реклами лікарських засобів. На каналах повністю відсутня реклама тютюнових виробів, алкоголю. Під час моніторингів та перегляду програм не було зафіксовано реклами заборонених товарів. Реклама послуг чи продукту, яка вимагає ліцензування, супроводжується вихідними даними про наявність ліцензії.

У радіомовників м. Одеси було зафіксовано несистематичні порушення ч. 2 ст. 9 Закону України „Про рекламу” - в програмах рекламна інформація не відокремлювалася наприкінці від інших елементів передачі чи програми. Інформація про це була доведена до керівників відповідних ТРО з вимогою привести діяльність у відповідність до законодавства. Порушення були оперативно усунені.

У телерадіоорганізацій, що працюють в районах області, практично відсутні порушення рекламного законодавства з причини незначного обсягу реклами або повної її відсутності.

3. Дотримання ТРО законодавства про мовні квоти.

З 08 листопада 2016 р. набув чинності Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо частки музичних творів державною мовою у програмах телерадіоорганізацій", який квотує відсоткове співвідношення україномовних пісень вітчизняних авторів та виконавців, а також ведення ефіру та підготовку радіопередач українською мовою. У 2018 р. закінчився перехідний період Закону, зокрема з 08.11.2018 набрала законну силу остання (максимальна) норма мовних квот для радіомовлення - пісень українською мовою (у тому числі з 7.00 до 14.00 та з 15.00 до 22.00) не менше 35%, ведення передач українською мовою не менше 60%).

У травні 2018 р. представником була проведена робоча нарада з керівниками радіомовних та телевізійних компаній області. На нараді було наголошено на безумовному виконанню методичних роз'яснень Національної

ради по практичному виконанню вимог законодавства щодо мовного квотування. Додатково, для телевізійних мовників, у жовтні була проведена нарада по виконанню квот на ТБ, у якій приймали участь представники центрального апарату Національної ради.

Протягом 2018 р. працівниками представництва було проведено чотири хвили по 18 добових моніторингів, які охопили всіх місцевих та регіональних радіомовників. Загальна кількість моніторингів становить 72. За результатами моніторингів порушень вимог мовних квот не зафіксовано. Інформацію щодо виконання мовних квот радіомовниками Одеської області та акти моніторингів було надано до Національної ради для узагальнення.

13 жовтня набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо мови аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації», який визначає обов'язкову частку української мови на телебаченні. Відповідно, 13.10.2018 р. закінчився перехідний період дії Закону, зокрема закінчився термін дії вимоги, коли програми та передачі, які повністю або частково створені та/або профінансовані телерадіоорганізацією, а також національний аудіовізуальний продукт зараховується до частки програм виконаних державною мовою.

На виконання плану проведення тижневих моніторингів телевізійних мовників Одеської області на предмет дотримання мовних квот протягом жовтня-грудня 2018 р. були проведено 7 тижневих моніторингів: ТОВ «ТРК «Південна хвиля-ТВ» (логотип - Южная волна, кабельний мовник), ТОВ «Телеконект» (логотип - зображення круглої площини із рівновеликих кілець, локальний МХ-5), ТОВ „Телерадіоорганізація „ОНТ” (логотип - ОНТ, кабельний мовник), ТОВ «ТРК «100 відсотків» (логотип - 100 відсотків, кабельний мовник), ТОВ ТРК «Реноме плюс» (логотип - Реноме, кабельний мовник), ТОВ «ТРК «Андсер» (логотип - А1, локальний МХ-5), ТОВ «ТРК «Моя Одеса», м. Одеса, (логотип - Думская.ТВ, локальний МХ-5). За результатами моніторингу ознак порушення вимог абз. 1 ч. 3 ст. 10 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» - не зафіксовано.

4. Радіомовлення територіальних громад.

У 2016 р. Національна ради виступила з ініціативою щодо створення радіомовних компаній територіальних громад. Це було викликано наявністю великої кількості територій, на яких відсутнє будь-яке українське мовлення, інформаційним тиском на прикордонні території та фактичним зникненням редакцій проводового мовлення. У якості механізму реалізації проекту "Радіо громад" було запропоновано малопотужне ефірне FM-радіомовлення – використання передавачів потужністю приблизно до 30 Вт із висотою підвісу антени від 10 м.

Протягом 2018 р. інформацію щодо можливості створення "Радіо громад" були надано при проведенні селекторної наради ОДА з керівниками

районних громад, надіслані до районних та сільських рад області, у жовтні проведено нараду з презентаціями можливостей проекту, постійно надавалися консультації представникам громад, які висловили наміри залучитися до проекту "Радіо громад". У 2018 р. до Національної ради підготовлено та надіслано 5 пакетів документів на прорахунок частот для Радіо громад.

5. Подання ТРО інформації про структуру власності.

21 січня 2016 р. рішенням Національної ради № 2 було затверджено "Порядок подання телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги інформації про структуру власності" (зміни до якого внесено рішенням Національної ради № 2043 від 02.11.2017), відповідно до якого ліцензіати були зобов'язані подати до Національної ради інформацію про структуру їх власності.

Для забезпечення виконання вимог законодавства та рішення Національної ради, протягом 2018 року була проведена робоча нарада з керівниками ТРО області та постійно надавалися консультації щодо оформлення звіту про структуру власності ТРО за попередній (звітний) рік діяльності. Представником Національної ради в області всі ТРО та ППП були заздалегідь поінформовані про необхідність вчасного подання пакету документів.

Практично всі ТРО області своєчасно подали звіт до Національної ради про структуру власності та виконали умови щодо розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) та пов'язаних осіб.

18 ліцензіатів Національної ради вчасно не надали відповідних документів, зокрема: КП Южненська міська студія телебачення «МИГ», м. Южне Одеської обл., ПП «Телевізійні мережі», м. Балта Одеської обл., ПП «ТРК «РЕАЛ-АТВ», м. Болград Одеської обл., ПП «ТРК «СВЕВА-ТВ», смт Ширяєве Одеської обл., ПСП «Супер Еліт», м. Болград Одеської обл., Редакцію Білгород-Дністровського міськрайонного телерадіомовлення «Новини Придністров'я», м. Білгород-Дністровський Одеської обл., ПП «Виробничо-комерційна фірма «Санді», м. Теплодар Одеської обл., [ТОВ «ТРК «Арцизький телецентр», м. Арциз Одеської обл.](#), [ТОВ «Візуальні Комунікації України», м. Одеса](#), [ТОВ «Лекол», с. Іллічівка Одеської обл.](#), [ТОВ «ТРК Радіо Одеса», м. Одеса](#), [ТОВ «ТРК «Примор'я», м. Балта Одеської обл.](#), [ТОВ «ТРК «ЛІК», м. Ізмаїл Одеської обл.](#), [ТОВ «Одеські цифрові комунікації», м. Одеса](#), [ТОВ «Ньюс», м. Біляївка Одеської обл.](#), [ТОВ «НМС «Сателіт», с. Василівка Одеської обл.](#), [ТОВ «МІСЦЕВІ НОВИНИ», м. Южне Одеської обл.](#), [ТОВ «ЛУЧ», м. Вилкове Одеської обл.](#)

Дев'ять ТРО Одеської області вчасно не надали документи та не сплатили штраф. Зазначені ТРО фактично не ведуть діяльності (не існують) або змінили місце реєстрації. Національна рада прийняла відповідні рішення про звернення до суду про стягнення штрафу з наступних ТРО: [ТОВ «ТРК Радіо Одеса», м. Одеса \(НР № 01212-м від 16.11.2017\)](#), [ТОВ «ТРК «ЛІК», м. Ізмаїл Одеської обл. \(НР № 0560-п від 30.07.2008\)](#), [ТОВ «Одеські цифрові комунікації», м. Одеса \(НР № 00103-п від 03.04.2009 та НР № 00104-п від 05.08.2011\)](#), [ТОВ «Ньюс», м. Біляївка Одеської обл. \(НР № 0697-п від 05.05.2009\)](#), [ТОВ «НМС «Сателіт», с. Василівка Одеської обл. \(НР № 0640-п від 30.01.2009\)](#), [ТОВ «МІСЦЕВІ НОВИНИ», м. Южне Одеської обл. \(НР № 00474-м від 12.03.2015\)](#), ПП «Виробничо-комерційна фірма «Санді», м. Теплодар Одеської обл.

(НР № 1266-п від 18.07.2013, НР № 0706-п від 27.05.2009), ПП «Телевізійні мережі», м. Балта Одеської обл. (НР № 0647-п від 30.01.2009, НР № 0629-п від 16.01.2009), ДП «ТРК «Вільна хвиля», смт Комінтернівське Одеської обл. (НР № 00499-м від 01.10.2013).

6. Участь представника у судових засіданнях.

Впродовж звітнього періоду представник постійно представляв Національну раду в адміністративному суді, як за позовами Національної ради до ТРО, так і в позовах до Національної ради, щодо оскаржень рішень Національної ради. Зокрема представник прийняв участь у 19 засіданнях Одеського окружного адміністративного суду та у трьох засіданнях П'ятого апеляційного адміністративного суду.

8. Висновки.

Представник Національної ради в Одеській області виконував свої обов'язки на підставі Законів України та рішень Національної ради. Протягом звітнього періоду представником були виконані всі доручення керівництва Національної ради. Моніторингами охоплені всі місцеві та регіональні телерадіоорганізації, провайдери програмної послуги, що здійснюють діяльність на території Одеської області.

Відповідно до «Плану проведення перевірок на перший, другий, третій та четвертий квартали 2018 року» та на виконання рішень Національної ради представником було проведено 24 перевірки ТРО області, з яких 8 - позапланових, призначених Національною радою після проведених моніторингів і звернень громадян та організацій. Всі перевірки були проведені у визначені терміни. Результати перевірок вчасно надсилались до Національної ради.

Проводилися консультації для керівників діючих телерадіоорганізацій з питань поточної діяльності та оформлення пакету документів на отримання ліцензії провайдера програмної послуги або внесення змін до діючих ліцензій. Таких консультацій було надано більше 33.

Представник на кожний рік планує та проводить роботу з керівниками телерадіоорганізацій області. Її мета – доведення до відома рішень та рекомендацій Національної ради, ознайомлення з вимогами новацій у чинному законодавстві України, поточна інформація. Протягом 2018 року підготовлено та проведено п'ять робочих нарад з керівниками ТРО. Серед розглянутих на нарадах питань: особливості виконання квот на РМ, особливості виконанню квот на ТБ (двічі), надання ТРО інформації про структуру власності, щодо відключення аналогового ТБ

Постійно здійснювалося інформування ліцензіатів щодо діяльності Національної ради та прийнятих регуляторним органом рішень, зокрема щодо переліку телевізійних каналів, зміст яких відповідає вимогам Європейської конвенції про трансграничне телебачення, надання необхідних матеріалів для своєчасного подання заяв на переоформлення ліцензій або

продовження їх дії, особливостей Правил ведення мовлення на теле- і радіоканалах у дні трауру (скорботи, жалоби) та дні пам'яті, подання та уточнення інформації про структуру власності.

Головні завдання, які виконував представник протягом року, такі:

- проведення інформаційної підготовки до відключення аналогового телевізійного мовлення з 1 вересня 2018 р.. Протягом липня-серпня постійно приймав участь у нарадах та селекторних нарадах ОДА з питання підготовки відключення аналогового ТБ. Проведена інформаційна робота для населення щодо відключення аналогового ТБ (інформаційні ролики на ТБ та радіо, інформація у всіх районних газетах, виступи на місцевому ТБ). Протягом серпня-вересня проведено підготовчу роботу для працівників гарячої лінії ОДА щодо відключення аналогового ТБ. Протягом липня-вересня надавалися відповіді на телефонні звернення громадян у зв'язку з відключенням аналогового ТБ (3-8 звернень в день).
- представлення інтересів Національної ради у засіданнях адміністративного та апеляційного судів, як за позовами Національної ради до ТРО, так за позовами до Національної ради. Зокрема, представник прийняв участь у 16 засіданнях Одеського окружного адміністративного суду та у трьох засіданнях П'ятого апеляційного адміністративного суду.
- проведення великої кількості моніторингів на предмет дотримання обсягу українських пісень і обсягу ведення передач державною мовою для радіомовників;
- проведення великої кількості тижневих моніторингів на предмет дотримання мовних квот для телевізійних мовників;
- проведення планових та позапланових моніторингів, підготовка та здійснення перевірок ТРО області;
- оперативне реагування на звернення громадян, перевірка фактів, на які скаржилися телеглядачі і радіослухачі, а також абоненти кабельних мереж, вжиття заходів з недопущення порушень телерадіоорганізаціями. Здійснення роз'яснювальної роботи. Загалом звернення громадян надають значну допомогу представництву.
- контроль за діяльністю провайдерів програмної послуги. Було проведено велику кількість моніторингів, які підтвердили відсутність трансляції неадаптованих іноземних програм. Внаслідок віддаленості великої кількості провайдерів в області інформацію часто доводилось збирати телефоном. Виникають труднощі з контролем систем на основі технологій IPTV та DVB-C.
- контроль відсутності заборонених каналів у системах розподілу телевізійних каналів у готелях, будинках відпочинку та місцях відпочинку громадян, які мають власні супутникові приймачі та системи колективного розподілу. Це завдання вирішувалося завдяки взаємодії з працівниками СБУ та громадськими активістами.

- оперативне надання до Національної ради інформації про поточну діяльність ліцензіатів. Виконання моніторингів та перевірка інформації щодо діяльності ТРО за дорученнями керівництва.

Протягом звітнього періоду представник інформував Національну раду щодо результатів роботи представництва у регіоні з актуальних питань розвитку телерадіоінформаційного простору Одеської області. Зокрема, було подано більше 150 службових записок, які стосувалися дотримання ліцензіатами чинного законодавства та умов ліцензій, стану покриття цифровим сигналом території області, іноземних теле- та радіопрограм, які фактично можуть прийматися на території регіону, переліків програм, які ретранслюють у своїх мережах провайдери програмної послуги, та інших питань.

ТРО області було надіслано 7 повідомлень про ознаки порушення чинного законодавства, більшість з яких були оперативно усунуті.

У 2018 році представник Національної ради в Одеській області взяв участь у заходах підвищення професійної кваліфікації - експертному семінарі Спільної програми Ради Європи «Прозорість медіафінансування та забезпечення гендерної рівності в медіа: європейський досвід та українські перспективи», який пройшов в м. Києві. У звітньому році без відриву від виробництва пройшов підвищення кваліфікації у Державному підприємстві "Український науково-дослідний інститут радіо і телебачення" за спеціальністю - телекомунікації та радіотехніка.

Для проведення державної політики розвитку телеінформаційного простору Одеської області представник Національної ради постійно співпрацює з Одеською ОДА, Одеською філією Національної суспільної телерадіокомпанії України та Одеським філіалом Концерну радіомовлення і телебачення. Для всебічного контролю за ефіром налагоджено тісні робочі стосунки з Одеською філією "Українського Державного центру радіочастот".

Першочерговими заходами щодо розвитку телерадіопростору області у 2018 році є перехід на цифрове мовлення, вирішення проблеми покриття території області цифровим сигналом, розвиток малопотужного місцевого радіомовлення та захист інформаційного телерадіопростору.

Представник Національної ради
в Одеській області

О. Салабай